

Sprawozdanie z działalności
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Zbicznie za 2020 rok
oraz potrzeby w zakresie pomocy społecznej

Zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zbicznie przedkłada radzie gminy roczne sprawozdanie z działalności Ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zbicznie funkcjonuje jako gminna jednostka organizacyjna pomocy społecznej. Realizuje ustawowe zadania własne gminy i obowiązkowe zadania własne oraz zadania zlecone, a także pomocowe programy państwa w zakresie poprawy życia najuboższych mieszkańców z terenu gminy Zbiczno.

Kadra Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

W 2020 r. w Ośrodku zatrudnionych było na umowę o pracę 10 pracowników:

Kierownik

Główna księgową – 1 osoba

Pracownicy socjalni, dodatki mieszkaniowe i energetyczne, Karta Dużej Rodziny – 3 osoby

Świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny – 2 osoby

Świadczenia wychowawcze, Dobry Start – 1 osoba

Wynagrodzenia, sprawy kadrowe – 1 osoba

Asystent rodziny – 1 osoba

Świadczenia z pomocy społecznej

O świadczenia z pomocy społecznej mogą ubiegać się osoby lub rodziny, które spełniają kryteria dochodowe określone w ustawie o pomocy społecznej:

- dla osoby samotnie gospodarującej 701 zł
- dla osoby w rodzinie 528 zł

przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z powodów wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej np. bezrobocie, niepełnosprawność, przemoc, sieroctwo, długotrwała choroba, alkoholizm, narkomania. Podstawą przyznania świadczenia z pomocy społecznej jest przeprowadzenie wywiadu środowiskowego. Pracownicy socjalni ustalają sytuację dochodową, życiową, rodzinną, zawodową, zdrowotną członków rodziny.

Powody przyznania pomocy w roku 2020 kształtowały się następująco w porównaniu do roku 2019:

Powody trudnej sytuacji życiowej	2019	2020
Ubóstwo	72	95
Sieroctwo	0	0
Bezdomność	2	1
Potrzeba ochrony macierzyństwa	41	38
Bezrobocie	96	96
Niepełnosprawność	57	57
Długotrwała choroba lub ciężka choroba	38	40
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – ogółem	18	17
Przemoc w rodzinie	1	1
Alkoholizm	3	4
Narkomania	0	0
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	0	0
Trudności w integracji cudzoziemców	0	0
Zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej	1	0
Klęski żywiołowej lub ekologicznej	0	0

Źródło: sprawozdanie MPiPS -03

Świadczenia z pomocy społecznej finansowane są z dwóch źródeł: budżetu państwa (dotacja celowa) oraz budżetu gminy (środki własne gminy).

W ramach ustawowych zadań Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizował:

1. Zasiłki stałe

Zasiłek stały przysługuje:

- 1) pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej;
- 2) pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Tą formą pomocy objęto 34 osoby, wypłacono 358 świadczeń na łączną kwotę 190.781,59 zł. Opłacano składki zdrowotne za 31 osób pobierających zasiłki stałe z pomocy społecznej, niepodlegających obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu, które bezpośrednio przekazywane były do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, na kwotę 16.312,80 zł.

Zadanie własne dotowane.

2. Wypłatę zasiłków okresowych

Z tej formy pomocy skorzystało 70 rodzin. Wypłacono 504 świadczenia na łączną kwotę 197.971,25 zł. Zadanie własne dotowane w całości. Zasiłki okresowe otrzymały głównie rodziny, w których występował problem bezrobocia oraz długotrwałej choroby, których dochód nie przekraczał kryterium dochodowego.

3. Wypłatę zasiłków celowych w tym specjalnych celowych i w naturze.

Zasiłki celowe przeznaczone były głównie na pokrycie kosztów związanych z leczeniem, zakupem opału, zakupu odzieży i obuwia oraz zakupu żywności. W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe przyznawany był specjalny zasiłek celowy. Powyższą formą pomocy objęto 62 rodziny. Wypłacono zasiłki na łączną kwotę 50.330,00 zł. Zadanie finansowane ze środków własnych.

4. Pobyt w DPS

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, nie-mogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Osobę wymagającą tej formy wsparcia kieruje się do domu pomocy społecznej odpowiedniego typu, zlokalizowanego jak najbliżej miejsca zamieszkania osoby kierowanej, chyba że okoliczności sprawy wskazują inaczej, po uzyskaniu zgody tej osoby lub jej przedstawiciela ustawowego na umieszczenie w domu pomocy społecznej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej pokrywał koszty 11 osobom przebywającym w domach pomocy społecznej. Ogółem koszty wyniosły 304.734,68 zł, za pobyt w różnych dps na terenie kraju. Zadanie finansowane ze środków własnych.

5. Usługi opiekuńcze

Osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych. Usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Usługi opiekuńcze świadczone były w środowisku domowym dla 3 osób wymagających opieki i pomocy osoby drugiej. Koszty związane z zatrudnieniem 3 opiekunek na umowę zlecenie wyniosły 16.477,98 zł i pokryto je ze środków własnych gminy.

6. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Specjalistyczne usługi opiekuńcze przeznaczone są dla:

- **osób dorosłych**, wykazujących zaburzenia wymienione w art. 3 ustawy o ochronie zdrowia psychicznego:
 - chorych psychicznie (wykazujących zaburzenia psychiatryczne);
 - upośledzonych umysłowo;
 - osób wykazujących inne poważne zakłócenia czynności psychicznych, które zgodnie ze stanem wiedzy medycznej zaliczane są do zaburzeń psychicznych, a osoba ta wymaga takiej formy pomocy i opieki niezbędnej do życia w środowisku rodzinnym lub społecznym,
- **w wyjątkowych przypadkach dla dzieci i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi**, pozbawionych dostępu do zajęć rehabilitacyjnych i rewalidacyjno-wychowawczych, jeśli nie mają możliwości uzyskania dostępu do zajęć świadczonych przez inne zobowiązane podmioty.

Przyznając specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi, należy mieć na względzie zasadę pomocniczości, wynikającą z ustawy o pomocy społecznej, która definiuje pomoc społeczną jako instytucję polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

W naszej gminie z powyższej pomocy korzystało 7 dzieci, które wymagały rewalidacji w warunkach domowych w celu poprawy funkcjonowania w życiu codziennym. Dzieci były objęte wsparciem logopedycznym, rehabilitacji ruchowej oraz terapią sensoryczną. Tej formy pomocy często nie zapewniają placówki oświatowe. Zadanie finansowane w całości z dotacji. Koszt zadania to kwota 22.877,50 zł. Zadanie jest realizowane poprzez zapytanie ofertowe do firm zajmującymi się takimi działaniami po wyłonieniu odpowiedniego kandydata podpisywana jest umowa na realizację konkretnych działań. W 2020 r podpisano 2 umowy.

7. Zapewnienie posiłku

Dożywianie dzieci i zapewnienie jednego gorącego posiłku dziennie osobom tego pozbawionym jest zadaniem własnym i obowiązkowym gminy. Adresatami są dzieci od 0 – 7 roku życia, uczniowie szkół podstawowych, średnich oraz osoby dorosłe w trudnej sytuacji życiowej w szczególności samotne, starsze, chore, niepełnosprawne jeżeli ich dochód nie przekracza 150% kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej.

Realizowaliśmy wieloletni program na lata 2019-2023 „Posiłek w szkole i w domu”. Ogólny koszt programu wyniósł łącznie 160.759,20 zł , tj. z dotacji 128.406,08 zł, środki własne 32.353,12 zł (w tym z listy dyrektora 1 uczeń na kwotę 251,60 zł). Programem objęto 264 osoby mieszkających na terenie gminy Zbiczno.

8. Pomoc Żywnościowa

W 2020 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zbicznie realizował pomoc w postaci żywności w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa **FEAD** współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy . Współpracowaliśmy w tym zakresie z Brodnickim Centrum „Caritas”. Wydaliśmy skierowań dla 317 osób, mieszkańców naszej gminy i każdy z nich w ciągu roku otrzymał **48.58** kg artykułów żywnościowych. Ponieśliśmy koszty związane z magazynowaniem i wydawaniem żywności w wysokości 6.660,75 zł.

9. Udzielenie schronienia

Do obowiązków Naszej Gminy należy zapewnienie schronienia osobie tego pozbawionej, której ostatnim miejscem zameldowania na pobyt stały była Gmina Zbiczno. W powyższym celu rozsyłane są zapytania ofertowe do instytucji zajmujących się pomocą osobom bezdomnym, w celu podpisania umowy i zagwarantowania miejsca w przypadku pojawienia się osoby bezdomnej . W 2020 roku podpisano 2 umowy ze Schroniskiem dla Osób Bezdomnych w Brodnicy oraz ze Schroniskiem dla Osób Bezdomnych z Usługami Opiekuńczymi w Chełmży. W roku 2020 nie wystąpił problem bezdomności w związku z tym nie poniesiono wydatków na to zadanie. Zadanie jest finansowane ze środków gminy.

10. Prace społecznie użyteczne

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej obsługiwał 3 osoby bezrobotne skierowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Brodnicy do prac społecznie użytecznych. Były to osoby długotrwale bezrobotne, korzystające ze świadczeń pomocy społecznej. Osoby te pracowały od maja do października 2020 r. łącznie osobom tym wypłacono kwotę 6.240,00 zł, pozostała kwota 150,00 zł wydana została na szkolenie BHP tych osób.

11. Wynagradzanie za sprawowanie opieki

Jest to zadanie w ramach zadań zleconych. Wypłacane świadczenie za sprawowanie opieki dla 1 osoby kosztowało 4.800,00 zł kwota 72,00 zł to koszty obsługi. Środki na ten cel pochodzą w całości z dotacji. Przyznanie świadczenia nie wymaga przeprowadzenia wywiadu środowiskowego. Podstawą do wypłacenia jest postanowienie Sądu.

Pozostałe zadania realizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zbicznie

1. Zadanie wynikające z ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych

Prawo do bezpłatnych świadczeń zdrowotnych mają osoby, które spełniają kryterium dochodowe określone w ustawie o pomocy społecznej i nie posiadają uprawnień zdrowotnych z innego tytułu. W tym celu niezbędne jest przeprowadzenie wywiadu środowiskowego przez pracownika socjalnego tut. GOPS. W bieżącym roku pracownicy socjalni przeprowadzili w 6 przypadkach wywiady środowiskowe i przygotowali 6 decyzje.

2. Dodatki mieszkaniowe i energetyczne

Dodatki mieszkaniowe przyznawane są na podstawie ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych. Pomoc w postaci dodatków mieszkaniowych ma na celu zmniejszenie wysokich kosztów związanych z utrzymaniem mieszkania ponoszonych przez osoby i rodziny o najniższych dochodach. W roku 2020 na pomoc w postaci dodatków mieszkaniowych wykorzystano kwotę 7.278,02 zł dla 6 rodzin. Zadanie finansowane ze środków własnych.

O dodatek energetyczny mogą ubiegać się osoby lub rodziny, które posiadają prawo do dodatku mieszkaniowego. Na wypłatę dodatków energetycznych w roku 2020 wykorzystano kwotę 122,06 zł dla 1 osoby, natomiast koszty obsługi zadania wyniosły 2,44 zł. Zadanie w całości dotowane.

3. Realizacja zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie określa zadania gminy w zakresie wspierania rodziny dotkniętej przemocą. Zarządzeniem Nr 200/2020 z dnia 11 grudnia 2020 r. Wójta Gminy Zbiczno został powołany Gminny Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Zbiczno w nowym składzie.

Zespół Interdyscyplinarny to grupa specjalistów z różnych instytucji, łączących swoją wiedzę, umiejętności oraz możliwości wynikające z instytucji którą reprezentują, podejmują współpracę i skoordynowane działania mające na celu niesienie pomocy osobom krzywdzonym oraz przeciwdziałanie zjawisku przemocy. W roku 2020 prowadzono procedurę „Niebieskiej Karty” wobec 20 rodzin. W ciągu roku odbyły się 4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego oraz 16 posiedzeń Grup Roboczych powołanych przez Przewodniczącą w celu opracowania indywidualnej pracy z rodzinami.

Kompleksowe działanie na rzecz przeciwdziałania przemocy wiąże się z koniecznością podnoszenia kompetencji zawodowych członków Zespołu, który reprezentują różne grupy zawodowe. W miesiącu wrześniu 2020 roku 7 członków Zespołu uczestniczyło w szkoleniu, którego tematem było: „Interdyscyplinarne działania profesjonalistów w obliczu podejrzenia lub wykrycia przemocy seksualnej wobec dziecka”. W miesiącu październiku 2020 roku 2 członków Zespołu uczestniczyło w szkoleniu online. Temat szkolenia: „Zmiany 2020r w prowadzeniu Niebieskiej Karty – praca z osobami oraz rodzinami uwikłanymi w przemoc domową w czasie i po zakończeniu stanu

zagrożenia epidemicznego i stanu epidemii oraz nakaz natychmiastowego opuszczenia mieszkania przez sprawcę przemocy - zmiany w przepisach ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie”.

Realizacja procedury „Niebieska Karta” jest pracochłonna i wymaga dużego zaangażowania, umiejętności i empatii ze strony członków Zespołu w stosunku do osób dotkniętych przemocą.

Gminny Ośrodek zapewnia obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego. Wydatki w tym zakresie wyniosły 565,59 zł, a poniesiono je na zakupienie materiałów biurowych, prowizje bankowe i szkolenie.

4. Realizacja zadania z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

Zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej realizuje na terenie gminy Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zbicznie. Ustawa, o której mowa kładzie nacisk na utrzymanie dzieci w ich naturalnym środowisku, czyli rodzinie. Do zadań gminy należy współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej. Ponosi koszty pobytu dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, rodzinnych domach dziecka i rodzinach zastępczych. W roku 2020 wystąpił jeden przypadek umieszczenia na kilka dni w placówce opiekuńczo – wychowawczej w Brodnicy i poniesiono koszt pobytu w kwocie 162,02 zł.

Innym zadaniem realizowanym w ramach ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jest zatrudnienie asystenta rodziny, który wspiera rodziny w przewyżnianiu trudności związanych z opieką i wychowaniem dzieci. Asystent ułatwia rodzicom wypełnianie ról społecznych aby doprowadzić do osiągnięcia podstawowej stabilizacji życiowej i nie dopuścić do umieszczenia dzieci w placówkach lub rodzinach zastępczych.

Wydatki związane z zatrudnieniem asystenta rodziny wyniosły łącznie 52.057,33 zł, w tym środki dofinansowane z dotacji to kwota 1.700,00 zł.

Szczegóły dotyczące wspierania rodziny zostały przedstawione w sprawozdaniu z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2020 rok.

5. Realizacja programu „Dobry Start”

W roku 2020 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zbicznie realizował program „Dobry Start”. Wszyscy uczniowie rozpoczynający rok szkolny otrzymali świadczenie po 300 zł. Jest to jednorazowe wsparcie dla wszystkich uczniów rozpoczynających rok szkolny. Rodziny otrzymują świadczenie bez względu na dochód. Świadczenie „Dobry Start” przysługuje raz w roku na dziecko uczące się w szkole, aż do ukończenia przez nie 20 roku życia. Dzieci niepełnosprawne, uczące się w szkole, otrzymują świadczenie do ukończenia przez nie 24 roku życia. Koszt realizacji programu wynosi 10 zł za jedno dziecko albo jedną osobę uczącą się, na które ustalone jest prawo do świadczenia „Dobry Start”. Środki otrzymano z dotacji, na świadczenia wydano kwotę 189.600,00 zł dla 632 osób, natomiast na obsługę 6.317,07 zł. Jedna osoba otrzymała odmowę przyznania z uwagi na brak realizacji obowiązku szkolnego.

6. Realizacja zadań z zakresu ustawy o Karcie Dużej Rodziny

Jednym z działań wspierających rodziny wielodzietne jest realizacja ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny.

Karta Dużej Rodziny oferuje system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin 3+ zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych. Jej posiadacze mają możliwość tańszego korzystania z ofert instytucji kultury, ośrodków rekreacyjnych czy księgarni na terenie całego kraju. Posiadanie Karty ułatwia wielodzietnym rodzinom dostęp do rekreacji oraz obniża koszty codziennego życia. W praktyce Karta Dużej Rodziny zapewnia zniżki przy zakupie odzieży, obuwia, książek, zabawek oraz paliwa. Obniża także koszty przejazdu pociągami i komunikacją publiczną w wybranych miejscowościach.

W roku 2020 pomocą w postaci Karty Dużej Rodziny objęto 18 rodzin i wydano dla dzieci 33 karty, a dla dorosłych 37 kart. Koszty związane z jej przyznawaniem wyniosły 193,57 zł i poniesiono je na zakup artykułów biurowych. Zadanie finansowane z dotacji.

7. Realizacja zadań z zakresu świadczeń rodzinnych

System świadczeń rodzinnych to system świadczeń wspierających rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej, wychowujące dzieci uczęszczające do szkoły, w tym niepełnosprawne. Świadczenia rodzinne stanowią odrębny od świadczeń z pomocy społecznej system, na który składają się – zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku, świadczenia opiekuńcze w postaci zasiłku pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego, świadczenia pielęgnacyjnego, jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka i świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

W roku 2020 zrealizowano świadczenia na ogólną kwotę 2.054.686,34 zł w tym:

- świadczenia rodzinne – 1.753.147,84 zł
- fundusz alimentacyjny – 79.200,00 zł
- zasiłki dla opiekunów – 32.320,00 zł
- świadczenie rodzicielskie – 190.018,50 zł
- składki na ubezpieczenie społeczne za świadczeniobiorców to kwota 105.792,09 zł.

Ze świadczeń rodzinnych korzystało 354 rodzin, a z funduszu alimentacyjnego 17 rodzin.

Jesteśmy zobowiązani do opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne od zasiłków dla opiekuna, specjalnych zasiłków opiekuńczych i świadczenia pielęgnacyjnego. Kwota wydatkowana to 31.238,00 zł w całości pochodzi z dotacji.

Kwota wykorzystanych środków na obsługę – 61.798,49 zł w tym 480,00 zł to koszty obsługi świadczenia rodzicielskiego. Kwota ta tylko częściowo pokryła wydatki na wynagrodzenia dla 2 pracowników oraz odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych.

Zgodnie z art. 33 ust 2a ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych na obsługę świadczeń rodzinnych można przeznaczyć 3% otrzymanej dotacji. Podobnie jak przy obsłudze św. rodz., budżet państwa przeznacza 3% na obsługę funduszu alimentacyjnego. Koszty obsługi świadczenia rodzicielskiego jest to ustawowa kwota 30 zł od decyzji.

Kwoty te w pełni nie zabezpieczają ponoszonych wydatków na obsługę zadania, brakujące środki zmuszeni jesteśmy finansować ze środków własnych gminy.

W 2020 r. do działu świadczeń rodzinnych zostało nałożone nowe zadanie polegające na wydawaniu zaświadczeń o dochodach dla wszystkich osób z terenu Gminy Zbiczno ubiegających się o wsparcie z programu „Czyste powietrze”.

8. Realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (500+)

Ustawa określa warunki nabywania prawa do świadczenia wychowawczego oraz zasady przyznawania i wypłacania tego świadczenia. Celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym opiekę nad nim i zaspakajaniem jego potrzeb życiowych. Świadczenie wychowawcze przysługuje na wszystkie dzieci do 18 roku życia, bez względu na dochody uzyskiwane przez rodzinę.

Wsparciem objęto 572 rodziny, w których wychowywało się 988 dzieci uprawnionych do świadczenia. W związku z tym wypłacono świadczeń na kwotę 5.602.214,25 zł, ponadto wydano 48.121,00 zł na koszty obsługi tego zadania. Na obsługę zadania gminie przysługiwało 0,85%. Dotacja nie pokrywa wszystkich kosztów obsługi jak również wynagrodzenia pracownika.

9. Inna działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

Jednym z bardzo istotnych zadań realizowanych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej jest świadczenie usług w formie pracy socjalnej, rozumianej jako działalność zawodową, skierowaną na pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. Praca socjalna dotyczy niemal każdej rodziny zgłaszającej się o pomoc do ośrodka. W 2020 roku na potrzeby pomocy społecznej pracownicy socjalni przeprowadzili 749 wywiadów, pomocą objęto 180 rodzin.

Pracownicy socjalni wpływają na zmianę życia indywidualnych osób i rodzin, służą pomocą w przypadkach nagłych sytuacji kryzysowych, jak i rozwiązują codziennie osobiste problemy. Wśród usług świadczonych przez pracowników socjalnych do najważniejszych i najczęstszych należą: praca socjalna na rzecz poprawy stanu zdrowia, praca socjalna na rzecz zapewnienia opieki osobom starszym czy niepełnosprawnym, praca socjalna na rzecz zapewnienia właściwego rozwoju psychospołecznego dzieci i młodzieży, praca socjalna na rzecz poprawy funkcjonowania rodziny, praca socjalna na rzecz poprawy funkcjonowania osób z problemem alkoholowym. Rozwiązanie problemów socjalnych klientów Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wymaga szerokiej współpracy z licznymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi funkcjonującymi na terenie Gminy Zbiczno. Do najważniejszych partnerów należą: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Brodnicy, kuratorzy sądowi, pedagodzy szkolni, pielęgniarki środowiskowe, Powiatowy Urząd Pracy w Brodnicy, Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności, Policja, Brodnickie Centrum „Caritas”.

Pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej posiadają wymagane przygotowanie zawodowe do pracy w pomocy społecznej. Jednak wiedza i zaangażowanie pracowników Ośrodka nie są w stanie rozwiązać wszystkich problemów dotyczących mieszkańców gminy Zbiczno.

Przekazane zadania realizowane są w miarę możliwości zarówno finansowych jak i organizacyjnych Ośrodka. Zakres działań pracowników GOPS stosowanych wobec osób i rodzin korzystających z pomocy jest bardzo rozległy. Zakładane cele nie zawsze zostają zrealizowane ze względu na ograniczenia przepisów prawa. Pracownicy Ośrodka borykają się z nadmierną biurokracją, częstymi zmianami przepisów prawa, brakiem szybkiego dostępu do specjalistów w zakresie poradnictwa psychologicznego i prawnego, roszczeniową postawą klientów. Rok 2020 z uwagi na pandemię był trudnym okresem dla pracowników socjalnych, a przede wszystkim dla rodzin. Izolacja, samotność, nałożona kwarantanna rodziło wiele frustracji wśród mieszkańców. Zwracano się do GOPS z różnymi prośbami często przekraczającymi kompetencje i możliwości pracowników Ośrodka. Jednakże każda sytuacja i sprawa była rozpatrywana indywidualnie i rozwiązywana wspólnie z wykorzystaniem innych jednostek Gminy min. ZUK-u. Sporządzanie zakupów, wykup leków, umawianie wizyt lekarskich bądź pielęgniarских to podstawowe zgłoszenia, ale zdarzały się z prośby obsługi pieca, odśnieżenia drogi czy naprawy awarii. Udzielano informacji dotyczących ogłaszanych obostrzeń, kontaktowano się z osobami na kwarantannie i oferowano pomoc psychologa.

W związku z obowiązującym stanem epidemii koronawirusa SARS-CoV-2 w budżecie zabezpieczono środki na ten cel w wysokości 5.000,00 ze środków tych wydano kwotę 190,00 zł.

10. Projekt „Kujawsko – Pomorska Teleopieka”

W roku 2020 Gmina Zbiczno przystąpiła jako partner Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Toruniu do realizacji projektu „Kujawsko – Pomorska Teleopieka”. Projekt zakłada formę wsparcia opiekuńczego dla osób niesamodzielnych, starszych. Teleopieka jest domową formą opieki poprzez noszenie bransoletki życia – urządzenia mobilne, na których oparty jest system przywoływania pomocy. W ramach projektu ma zostać objętych 7 osób z terenu Gminy Zbiczno. System opiekuńczo-ratunkowy składa się z nadajników/odbiorników umożliwiających szybkie wezwanie pomocy w sytuacji zagrażającej zdrowiu lub życiu (np. upadku) oraz centrum operacyjnego, w którym odbierane są sygnały alarmowe od podopiecznych 7 dni w tygodniu 24 godziny na dobę. Gromadzone przez system dane medyczne o podopiecznych – informacje o przebytych i przewlekłych chorobach oraz przyjmowanych lekach - mogą być pomocne lekarzom i ratownikom, niosącym im pomoc w sytuacjach nagłego pogorszenia się stanu zdrowia. Ośrodek Pomocy Społecznej w Zbicznie będzie odpowiadał za rekrutację i wsparcie osobom w wdrożeniu systemu. W 2020 roku nie poniesiono wydatków na ten cel.

11. Klub „Senior+” Zbiczno

Do zadań GOPS od m-ca maja 2020 należy obsługa merytoryczna i finansowa Klubu "Senior+" Zbiczno. Celem Klubu Seniora jest integracja starszych mieszkańców naszej gminy podczas wspólnych spotkań. Liczy się też szeroko rozumiana edukacja, wspólna zabawa oraz aktywne

spędzanie wolnego czasu, uczestnicy swój wolny czas mogą spędzać przy kawie oraz słodkim poczęstunku. Z uwagi na pandemię zajęcia w Klubie były czasowo zawieszane.

Zatrudniono 2 osoby na umowę-zlecenie, zajmują się one bieżącą obsługą spraw związanych z działalnością tego klubu. Na utrzymanie klubu wydano w 2020 r. środki w wysokości 7.218,20 zł.

12. Program „Wspieraj Seniora”

W związku z obowiązującym stanem epidemii oraz znaczącym wzrostem zakażeń koronawirusem SARS-CoV-2, Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej kierując się troską o bezpieczeństwo osób starszych przygotowało na rok 2020 program wspierający ochronę zdrowia i życia osób powyżej 70 roku życia pn.: „Wspieraj Seniora”. Program ma na celu dofinansowanie gmin w zakresie realizacji usługi wsparcia na rzecz Seniorów, którzy w obowiązującym stanie epidemii zdecydują się na pozostanie w domu. Usługa wsparcia ma polegać w szczególności na dostarczeniu zakupów, zgodnie ze wskazanym przez Seniora zakresem, obejmujących artykuły podstawowej potrzeby, w tym artykuły spożywcze, środków higieny osobistej.

Program adresowany jest do:

1. osób w wieku 70 lat i więcej, które pozostaną w domu w związku z zagrożeniem zakażeniem Covid-19,
2. w szczególnych przypadkach osoby poniżej 70 roku życia.

Realizacja usługi wsparcia w postaci dostarczenia zakupów nie przysługuje osobie, która korzysta z usług opiekuńczych, bądź specjalistycznych usług opiekuńczych. W 2020 roku zabezpieczono w budżecie środki własne w wysokości 2.425,00 zł otrzymano również dotację z budżetu państwa w wysokości 9.700,00 zł. Z uwagi na brak osób chętnych do korzystania z tej formy pomocy w 2020 roku nie poniesiono żadnych wydatków.

Szkolenia pracowników GOPS:

Zgodnie z obowiązującymi przepisami pracownicy samorządowi powinni podnosić swoje kompetencje zawodowe, w związku z tym pracownicy GOPS uczestniczyli w szkoleniach o następującej tematyce:

- „Poradnik dla kadr pomocy społecznej na czas pandemii”,
- „Ustawa o pomocy społecznej – nowelizacja, aktualne problemy”,
- „Współpraca , wyzwania i dylematy zawodowe”,
- „Domy Pomocy Społecznej – kierowanie, odpłatność, egzekucja”,
- „Księgowość w OPS: najbardziej problematyczne kwestie w zakresie prowadzenia rachunkowości OPS”,
- „Zamknięcie ksiąg rachunkowych, sporządzenie sprawozdań finansowych”,
- „Zasiłki chorobowe, macierzyńskie i opiekuńcze w 2020”,
- „Zamówienia poniżej 30 tys. euro”,
- „Procedury ŚR, FA, 500 plus w czasach Covid-19 oraz program „czyste powietrze”,
- „Dobry start”,
- „Procedura postępowania wobec dłużnika alimentacyjnego”,

„Świadczenia rodzinne i świadczenie wychowawcze 500 plus oraz tarcza antykryzysowa”,
„Praca z osobami oraz rodzinami uwikłanymi w przemoc domową w czasie i po zakończeniu stanu zagrożenia epidemicznego i stanu epidemii”,
„Nakaz natychmiastowego opuszczenia mieszkania przez sprawcę przemocy”,
„Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie”
„Karta Dużej Rodziny w praktyce – aktualności”,
„Profil asystenta rodziny, odpornego na wypalenie zawodowe”,
„Etapy asystentury rodziny w ramach ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodziny „Za życiem” oraz ustawy o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej”

Koszt szkoleń w 2020 r. wyniósł ogółem: 2.974 zł.

Ponadto warto dodać, iż pracownicy Ośrodka korzystają również z bezpłatnych platform, które umożliwiają udział w webinarach dotyczących zadań realizowanych przez Ośrodek.

Struktura poniesionych wydatków finansowych z podziałem na źródło finansowania

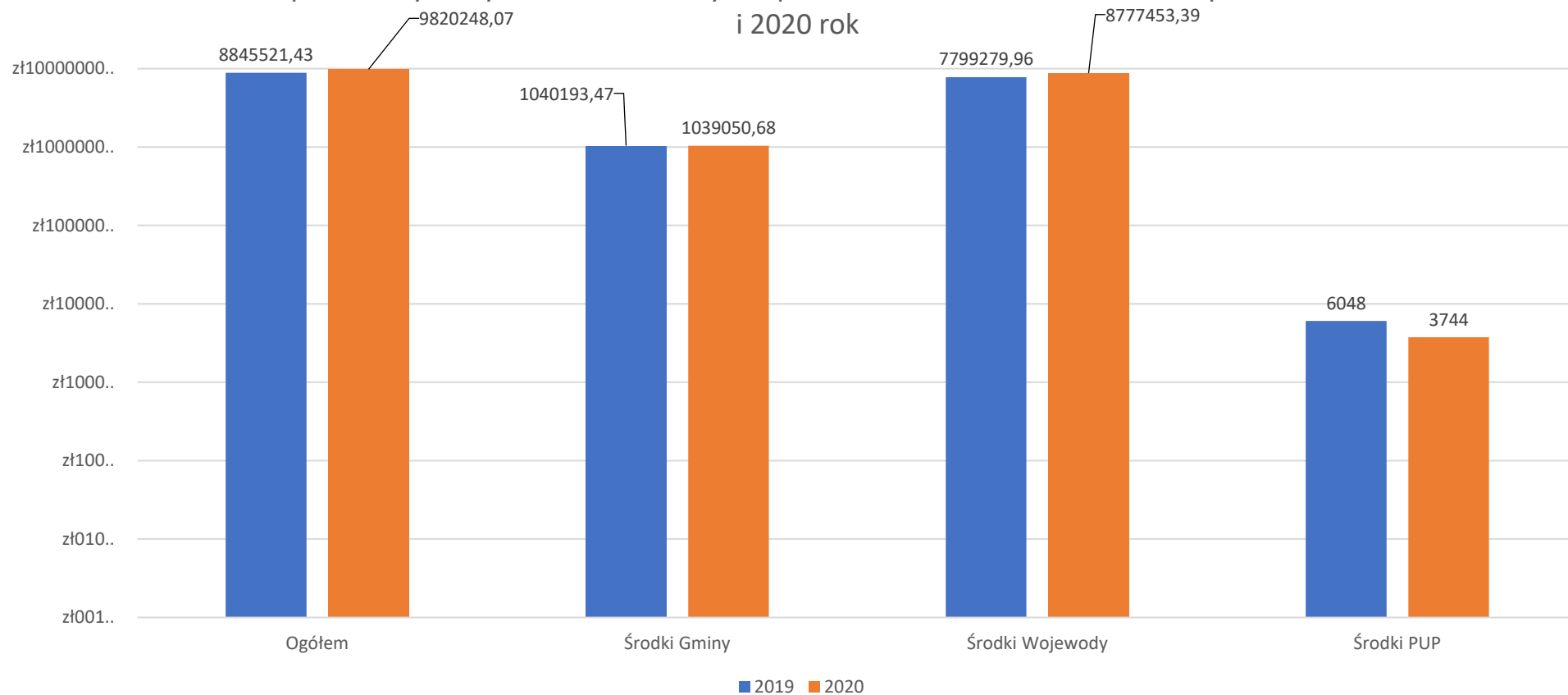
Rodzaj wydatków	Ogółem	Środki Gminy	Środki Wojewody	Środki PUP
Zasiłki stałe	190.781,59	-	190.781,59	-
Zasiłki okresowe	197.971,25	-	197.971,25	-
Zasiłki celowe	50.330,00	50.330,00	-	-
Posiłki w szkole i w domu (posiłki w szkole, zasiłki celowe na zakup żywności lub posiłku)	160.759,20	32.353,12	128.406,08	-
Pozostała działalność (obsługa programu FEAD 2020, kwarantanna)	6.850,75	6.850,75	-	-
Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	39.355,48	16.477,98	22.877,50	-
Klub Senior + Zbiczno	7.218,20	7.218,20	-	-
Opłata za pobyt w DPS	304.734,68	304.734,68	-	-
Składki zdrowotne od zasiłków stałych	16.312,80	-	16.312,80	-
Sprawowanie opieki	4.872,00	-	4.872,00	-
Prace społecznie użyteczne	6.390,00	2.646,00	-	3.744,00
Asystent rodziny	52.057,33	50.357,33	1.700,00	-
Dodatki mieszkaniowe i dodatek energetyczny	7.402,52	7.278,02	124,50	-
Obsługa Karty Dużej Rodziny	193,57	-	193,57	-
Obsługa Zespołu Interdyscyplinarnego	565,49	565,49	-	-
Opłata za pobyt dziecka w Domu Dziecka	162,02	162,02	-	-
Świadczenia rodzinne, f. alimentacyjny + koszty obsługi i składki społeczne	2.222.276,92	-	2.222.276,92	-
Świadczenia wychowawcze 500+ i koszty obsługi	5.650.335,25	-	5.650.335,25	-
Składki zdrowotne od świadczeń rodzinnych	31.237,92	-	31.237,92	-
Dobry Start 300+	195.917,07	-	195.917,07	-
Utrzymanie Ośrodka	674.524,03	560.077,09	114.446,94	-
RAZEM	9.820.248,07	1.039.050,68	8.777.453,39	3.744,00

Środki Gminy – 10,58 %

Środki Wojewody – 89,38 %

Środki z PUP – 0,04 %

Struktura poniesionych wydatków finansowych z podziałem na źródło finansowania porównanie 2019 i 2020 rok

Wskaźniki realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Zbiczno oraz programów Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

1. „Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2020 -2021” przyjęty uchwałą nr XVII/127/2019 Rady Gminy Zbiczno z dnia 30.12.2019 r.

- Rozpowszechnianie plakatów i broszur na temat możliwości otrzymania pomocy i wsparcia osobom doświadczającym przemocy – tablica ogłoszeń 1 plakat, indywidualne rozmowy osobiste i telefoniczne 10,
- Spotkania i rozmowy z psychologiem – 1 osoba,
- Spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych – 16 spotkań,
- Opracowanie planów pomocy rodzinom – 20 planów,
- Udział w szkoleniu - 7 osób
- Współpraca z dzielnicowymi terenu Gminy Zbiczno z KPP Brodnica – 15 spotkań.

2. Program osłonowy w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu na lata 2019-2023” przyjęty uchwałą nr III/27/2018 rady Gminy Zbiczno z dnia 28.12.2018 r.

- 145 dzieciom uczącym się przyznano posiłki w szkołach,
- 5 osobom dorosłym niesamodzielnym przyznano posiłki,
- 119 osobom przyznano zasiłki celowe na zakup żywności lub posiłku (dzieci nie realizujące obowiązku szkolnego oraz rodziny).

Realizacja powyższych programów jak również udzielana pomoc i wsparcie mieszkańcom Gminy Zbiczno opisana w sprawozdaniu wpisują się w działania wynikające z realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Zbiczno na lata 2012-2020 przyjętej uchwałą nr XII/85/2012 Rady Gminy Zbiczno z dnia 14.03.2012 r.

Potrzeby w zakresie pomocy społecznej:

- systematyczne szkolenie kadry ośrodka w celu podnoszenia kompetencji zawodowych i prawidłowości wykonywania usług,
- zatrudnienie specjalistów – Inspektora Ochrony Danych Osobowych, Prawnika, Informatyka,
- rozdzielenie spraw administracyjnych od pracy socjalnej,
- dostosowanie zabezpieczeń informatycznych do aktualnych zagrożeń.

*Sprawozdanie opracowane
przez pracowników GOPS.*

*/-/ Magdalena Ostrowska
Kierownik Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej w Zbicznie*